

1. Inleiding

Met het project werd beoogd de instructiekwaliteit van studenten op het gebied van aanvankelijk lezen te verhogen. Dit gebeurde door op basis van literatuurstudie een kijkwijzer door hen te laten ontwerpen aan de hand waarvan zij in de stage oefenen op de instructie. Literatuurstudie én kijkwijzers werden toegelicht aan mentoren en interne opleiders, zodat de kwaliteit van de intervisie was gegarandeerd. Studenten maakten in de stage opnamen van elkaars lessen met behulp van de Flip-camera. In de nabespreking in de stage én op de opleiding wilden we de Alptek testen op de voordelen die het leek te hebben om opnamen direct en laagdrempelig vergroot te kunnen bekijken. We namen aan dat daarmee de kwaliteit van intervisie zou toenemen. Tijdens de startbijeenkomst bleek dat de Alptek niet leverbaar was en werd de Nikon Coolpix als vervanger uitgereikt.

Centraal stonden de volgende vragen:

- Wordt de vaardigheid van aanstaande en ervaren leraren in het analyseren van hun instructiegedrag verhoogd door tijdens coachingsgesprekken gebruik te maken van digitale video-opnamen die met de Alptek worden geprojecteerd?
- Zijn digitale video-opnamen van lessen een geschikt middel dat ervaren en aanstaande leraren kunnen benutten in de samenwerking met collega's respectievelijk opleiders om doelgericht een diepgaander begrip te ontwikkelen van de leerstofgerichte interactie tussen leraar en leerlingen?
- Is het mogelijk met behulp van kijkwijzers de aandacht van leraren tijdens het bekijken van lesopnamen te sturen?

Het project was bedoeld voor de tweedejaarsstudenten van de academische pabo, hun interne opleiders en mentoren van ongeveer 5 scholen die deel uit maken van het samenwerkingsverband Opleiden in de School De Graafschap, Achterhoek en Liemers. Deze scholen maken deel uit van het netwerk opleidingsscholen, en zijn dus betrokken bij het ontwerpen van opleidingsinhouden. Het ging om totaal 11 studenten, 11 mentoren en 5 interne opleiders. De looptijd van het project was van september 2010 tot en met november 2010. Iselinge Hogeschool heeft in 2009-2010 ervaring opgedaan met de Flip-camera als didactisch instrument, maar wil met name het gesprek over de gemaakte opnamen beter faciliteren. Het project is geslaagd wanneer binnen deze aanvraag antwoord is gegeven op de vraag of het op basis van ervaringen zinvol is de door studenten gebruikte video-toolkit (met een Flip, een laptopje, een statiefje, kabeltjes, koptelefoontje en geluidsboxen) aan te passen of uit te breiden met het nieuwe device.

2. Organisatie

In een startwerkgroep werd aan de tweedejaars studenten van de academische pabo de bedoelingen van het project en een organisatorisch tijdpad uiteengezet. Alle 11 studenten zouden ervaring opdoen met de Coolpix en daarover rapporteren.

"Afgelopen dinsdag heb ik jullie iets verteld over de nieuwe camera/beamer die we hebben "gewonnen" bij Surf Kennisnet (zie <http://www.onderwijsdevices.nl/>). Ik wil ieder van jullie tussen nu en eind november kort ervaring laten opdoen met de camera. Hieronder heb ik de weken verdeeld. Per week staat een "opdrachtje": misschien weet je iets anders of beters wat je wilt uitproberen. In ieder geval wil ik jullie het volgende vragen:

- Wil je kijken in welke week je aan de beurt bent en aan het einde van die week de camera doorgeven aan de volgende?
- Wil je per e-mail aan het eind van de week me even laten weten hoe het is gegaan? In de lijst hieronder vind je daarvoor aanwijzingen. Jullie e-mails gebruik ik om op de onderwijsdevices-site een weblog te vullen.

Wanneer	wie	wat
13-17 september	Wout van Eekeren	Spelen met het apparaat: wil je daarna rapporteren per e-mail over je volgende bevindingen: X wat is je eerste indruk van het apparaat X lijkt het apparaat je iets toe te voegen aan de FLIP? X wat vind je van het gebruikersgemak? X is de handleiding helder? X lukte het je een filmpje te maken en deze met de beamer te projecteren? X wat vind je van de kwaliteit van beamer?
20-24 september	Melline Huiskamp	Aan alle drie de volgende vraag: Willen jullie met de camera een kort filmpje maken over een stagesituatie waarover je met de mentor in gesprek gaat door samen met de beamer naar het filmpje te kijken? Wil je van dit gesprek alle drie een kort FLIP-filmpje maken en dit aan mij doorsturen? Op het filmpje moet te zien zijn hoe je samen met mentor naar beameropnamen kijkt.
27 september tot 1 oktober	Hilde Jansen	
4-8 oktober	Mariëtte Kip	Wil je aan het eind van de week per e-mail antwoord geven op de volgende vraag: X wat zijn min- en pluspunten van het apparaat?
11-15 oktober	Charlotte Klein Geltink	Bepaal met de kijkwijzer aanvankelijk lezen welk kijkpunt je gaat oefenen. Vraag de mentor om met de Nikon een opname daarvan te maken. Bespreek de ervaringen samen met haar door, door samen naar de beamerbeelden te kijken.
25-29 oktober	Wietske Liefink	
1-5 november	Dynphie Margadant	Aan het eind van de week graag een e-mail met het filmpje én antwoord op de volgende vraag:
8-12 november	Mariëlle Rougoor	
15-19 november	Jory Tolkamp	Wat zijn je ervaringen: voor- en nadelen, min- en pluspunten.
22-26 november	Carlijn Veldhorst en Kim Verhoeven	Jullie gaan op basis van de filmpjes en rapportages van medestudenten een eindrapportage maken voor het Iselinge-intranet én de weblog academische pabo. Een kort digitaal eindverslag met een voorbeeldfilmpje.

Door ziekte van een student én door logistieke problemen zijn alleen de eerste 8 studenten betrokken geraakt.

3. Ervaringen

Puntsgewijs de ervaringen:

- Studenten geven aan dat het samen kijken naar fragmenten van hun gegeven lessen tijdens de nabespreking als zeer nuttig wordt ervaren.
- Interne opleiders en mentoren zijn enthousiast over kijkwijzers en video-opnamen als opleidingsdidactisch middel.
- De camera ligt makkelijk in de hand, beeldkwaliteit op de camera zelf is beter en het gedoe met filmbestanden op de computer zetten en dan af te spelen is ook voorbij. Deze camera is bijna zoals andere digitale fotocamera's dus biedt geen enkel bedieningsprobleem.
- De handleiding is groot, uitgebreid. Alles waar je tegen aan kan lopen is aanwezig. Studenten vinden de handleiding haast té uitgebreid en hebben er –zeggen ze- amper behoefte aan.
- Vergeleken met de in de opleiding gehanteerde Flip-camera biedt de Coolpix te weinig meerwaarde. Daarvoor geven studenten, interne opleiders en mentoren de volgende redenen:
 - De kwaliteit van de beamerlamp is onvoldoende. Om echt van het beeld te kunnen genieten, moet het lokaal verduisterd worden en moet enige moeite gedaan worden om de camera stabiel neer te zetten.
 - De opnamekwaliteit van de Flip is vergelijkbaar met die van de Coolpix, met andere woorden: met de Coolpix verbetert de kwaliteit van opnemen niet.
 - Het voordeel van de Flip is, dat deze snel met computer of laptop kan worden verbonden, waardoor gezamenlijke nabespreking aan de computer/laptop met góed beeld mogelijk is.

4. Conclusies

Iselinge Hogeschool blijft de Flipcamera gebruiken en zal de Coolpix niet toevoegen aan de digitale toolkit voor studenten.

30-11-2010/eric besselink